

Een zomer vol vlinders

De vorige aflevering van *Opmerkelijk*, waarin ik nog refereerde aan een slecht voorjaar, was net naar de drukker en toen begon het. Het werd een fantastische zomer, grotendeels door dat slechte voorjaar. Dit keer geen gebrek aan inspiratie want er is nogal wat gepasseerd deze zomer. Zo wordt het wel een opsomming waar ik later in een artikel nog op terug ga komen.

Tekst:
Albert Vliegenthart
De Vlinderstichting

De grote aantallen dagpauwogen en kleine vossen zijn u vast niet ontgaan, de vlinderstruiken zaten dit jaar lekker vol. En niet alleen met gewone soorten. Er zijn dit jaar ongeveer 650 keizersmantels gezien. De spaanse vlag werd in het zuiden ook geregeld op de vlinderstruik gezien en werd net als het boswitje ook een enkele keer buiten Limburg waargenomen. Het was een goed trekvlinderjaar. Tussen de vele duizenden oranje luzernevlinders zaten ook af en toe gele luzernevlinders, vooral in Zuid-Limburg. Minder bekend als trekvlinder is de zilveren maan, die dit jaar in de Moerputten, bij 't Rooth en bij Ede werd gezien. Het dambordje werd enkele keren op diverse plekken in Limburg gezien en zelfs in het Gelderse Borculo. Het bleek blauwtje werd weer gevonden op de Sint Pietersberg en was daar een tijdje te bewonderen. Bij Steyl, Koningslust en in Utrecht werden tijgerblauwtjes gezien en ook het staartblauwtje werd in Limburg gemeld. Ook de gamma-uil was in recordaantal aanwezig en er werden door het hele land kolibriefvlinders gezien.

Spectaculair was de vondst in juni van de rode vuurvlinder in een Limburgs beekdal. Deze soort is in 1946 verdwenen uit ons land. Het was een vrouwtje dat vermoedelijk uit de Eifel is komen aanvliegen. De iepenpage kende een heel goed jaar en werd zelfs in de Achterhoek gevonden. Met gericht zoeken werden vijftien vindplaatsen in Heerlen gevonden en ook in Landgraaf, Maastricht en Gronsvelt. Bijna alle zomersoorten kenden een goed jaar. Meer dan

Rode vuurvlinder terug na meer dan een halve eeuw.

Keizersmantel en spaanse vlag: twee bijzondere soorten op een vlinderstruik.

vorige jaren werden veenhooibeestje, heideblauwtje, grote weerschijnvlinder en spiegeldikkopje gezien. Grote parelmoervlinders op de Veluwe waren soms met aantallen van boven de honderd op de bekende plekken te zien. Niet zo vreemd dat er veel meldingen buiten de bekende gebieden werden gedaan. Vleugels van een gesneuvelde duinparelmoervlinder werden in Groningen gevonden. En bij Nijmegen werd zelfs nog een bosrandparelmoervlinder gezien. Een totaal nieuwe nachtvlinder voor Nederland, de groene geel-vleugeluil werd voor het eerst waargenomen in Stein door Piet Schuttelaar.

We ontvingen dit jaar opmerkelijk veel inzendingen van dode vlinders aan het strand, koolwitjes, kleine vossen en distelvlinders. Wouter Teunissen ontdekte op 5 september tijdens een zeevogeltocht vele insecten en vlinders op de Waddenzee. Ver op de Noordzee kon hij een volgeling redden, die net voor de boot door een golf werd gegrepen. Hij zag zelfs een enkele kleine vos 's nachts door het licht van de boot vliegen. De warme maand september had tot gevolg dat enkele soorten nog een extra generatie hadden, zoals de kleine ijsvogelvlinder en het heideblauwtje. En zoals we in het voorjaar lang moesten wachten, mogen we nu lang nagenieten. In de eerste week van oktober (en toen moest deze tekst worden opgeleverd) vlogen nog zeventien soorten vlinders rond, waaronder kleine parelmoervlinder, oranje luzernevlinder, bruin blauwtje en bont zandoogje.

Een opmerkelijk vleugje libellennieuws was de vondst van een oostelijke witsnuitlibel in Midden-Limburg en de noordse glazenmaker in Brabant. Of de laatste ook een zwerver is moet blijken. En tot slot had de Weerribben een primeur vanwege de vestiging van de Kempense heidelibel, de vijftigste soort van dit gebied. Heidelibellen zijn lastige soorten maar door goed op te letten konden tot in het najaar op diverse plekken zuidelijke heidelibellen worden gevonden.